

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
www.minpolj.sr.gov.yu

СПОРЕДНИ ПРОИЗВОДИ ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА

Славица Николић Стајковић
МПЗЖС/Управа за ветерину

Борско језеро - Септембар 2018

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС” број 91/05, 30/10)
- СПЖП
- ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ РАЗВРСТАВАЊА И ПОСТУПАЊА СА СПОРЕДНИМ ПРОИЗВОДИМА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА, ВЕТЕРИНАРСКО-САНИТАРНИМ УСЛОВИМА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА ЗА САКУПЉАЊЕ, ПРЕРАДУ И УНИШТАВАЊЕ СПОРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА, НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ И САМОКОНТРОЛЕ, КАО И УСЛОВИМА ЗА СТОЧНА ГРОБЉА И ЈАМЕ ГРОБНИЦЕ (*„Службени гласник РС”, број 31/11, 97/13, 15/15, 61/17*)
- Закон о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010 и 14/2016)

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Закон о управљању отпадом ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010 и 14/2016)

Члан 4. Изузеци од примене

"Одредбе овог закона, у мери у којој је управљање отпадом уређено другим прописима, не примењује се на:

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- споредне производе животињског порекла, укаучујући и добијене производе на које се примењују прописи у области ветеринарства, осим оних који су намењени за спаљивање, коришћење у постројењима за биогас или постројењима за компостирање или одлагање на санитарну депонију под посебним условима, у складу са посебним прописом

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- лешеве животиња које нису заклане, као и на убијене животиње у циљу искорењивања епизоотичне болести, а које су одложене у складу са прописима у области ветеринарства"

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ветеринарски прописи у области СПЖП односе се на свеобухватно поступање са СПЖП у циљу спречавања појаве и ширења као и у циљу сузбијања зарзних болести људи и животиња и заштиту животне средине

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“ број 91/05, 30/10 ...)

СПЖП

СИСТЕМ, ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

СИСТЕМ ПО ЗАКОНУ:

- **ЛОКАЛНА СМОУПРАВА** - зоохигијенска служба (члан 46)
 - да нешкодљиво уклања и обезбеди транспорт....
 - има изграђен објекат
 - која нема зоохигијенску службу финансира уклањање лешева
- ✓ **СПЖП** - морају да се сакупљају, прерађују или уништавају (члан 117)
- ✓ **ЈАВНА СЛУЖБА** - за сакупљање, прераду и уништавање (члан 118)

СИСТЕМ... ПО ЗАКОНУ:

- ✓ МИНИСТАРСТВО МОЖЕ.... (члан 119):
 - поверити послове
 - правним лицима која испуњавају услове
- ✓ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - (члан 135 и 136)
 - свако ко својом делатношћу.....
- ✓ ИЗУЗЕТНО: закопавање и спаљивање (члан 137)

ПРОПИСИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ –

- ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ РАЗВРСТАВАЊА И ПОСТУПАЊА СА СПОРЕДНИМ ПРОИЗВОДИМА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА, ВЕТЕРИНАРСКО-САНИТАРНИМ УСЛОВИМА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА ЗА САКУПЉАЊЕ, ПРЕРАДУ И УНИШТАВАЊЕ СПОРЕДНИХ ПРОИЗВОДА ЖИВОТИЊСКОГ ПОРЕКЛА, НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА СЛУЖБЕНЕ КОНТРОЛЕ И САМОКОНТРОЛЕ, КАО И УСЛОВИМА ЗА СТОЧНА ГРОБЉА И ЈАМЕ ГРОБНИЦЕ (*„Службени гласник РС”, број 31/11, 97/13, 15/15, 61/17*)
- делимично усклађен са ЕУ **Уредбом 1774/2002** и **1069/2009**
- Уредба 142/2011

КАТЕГОРИЈЕ СПЖП

- Управљање ризицима у погледу појаве, ширења.... заразних болести људи и животиња:
 - Категорија 1.
 - Категорија 2.
 - Категорија 3.

Категорија 1

- TSE
- експерименталне
- куќни љубимци/напуштене животиње
- зоолошки врт, циркус, дивље
- Специфично Ризични Материјал (SRM)
- храна-забрањене супстанции
- предтретман отпадних вода/сита 6 мм
- ресторани, кухиње-меѓународни транспорт
- мешавина

ПОСТУПАЊЕ СА КАТ. 1

- Спаљивање у прерађеном или непреређеном стању
- Обновљив извор енергије
- Депоније одобрене за те намене/прерађени СПЖП; непрерађени – кухињски отпад
- Као гориво - у прерађеном или непреређеном стању
- АЛТЕРНАТИВНО - алкална хидролиза, биогас хидролиза под високим притиском, производња биодизела, топљена маст – котларнице

Категорија 2

- Стајњак и садржај дигестивног тракта
- Лешеве или делови животиња, који не спадају у Кат. 1
- Храна - резидуе ветеринарских лекова/контаминената; из увоза (уколико не задовоље вет. захтеве за увоз)
- Пред-третман отпадних вода/сита 6 мм - осим Кат. 1
- Мешавина

ПОСТУПАЊЕ СА КАТ. 2

- Спаљивање у прерађеном или непрерађеном стању
- Обновљив извор енергије
- Депонија у прерађеном стању
- Компост и биогаз
- Органска ђубрива – стајњак, млеко, колострум
- Изузетно за исхрану животиња

ПОСТУПАЊЕ СА КАТ. 2

- АЛТЕРНАТИВНО - алкална хидролиза, хидролиза под високим притиском и температуром, биогас хидролиза под високим притиском, „Брукс“ гасификација, производња биодизела, топљена маст-котларнице

Категорија 3

- Није намењено за исхрану људи из комерцијалних разлога
- Није безбедно за исхрану људи, а не показују знаке заразних болести
- Ресторани и кухиње - не из међународног транспорта

ПОСТУПАЊЕ СА КАТ. 3

- Све претходно
- АЛТЕРНАТИВНО - алкална хидролиза, хидролиза под високим притиском и температуром, биогас хидролиза под високим притиском, „Брукс“ гасификација, биодизел, топљена маст-котларнице, термо-механичка производња биогорива
- Храна за животиње

УТОВАР, ПРЕТОВАР И ИСТОВАР

- обележени текстом .. и бојом → Кат
1 Кат 2 Кат 3
- одвојено: сакупљају, складиште и превозе
- мешавине категорија → категорија вишег ризика
- потврда о испоруци
- потврда о преузимању

ОБЈЕКТИ

- Сакупљање: Међуобјекти
- За прераду
- За алтернативне методе
- За прераду топљене масти
- **За биогаз и компост**
- За производњу теничких производа и хране за кућне љубимце
- За складиштење добијених производа
- **За спаљивање и коспаљивање**
- За центар за сакупљање
- Сточна гробља и јаме гробнице

ИЗУЗЕЦИ

СПЖП → закопавају и спаљују уз примену мера које обезбеђују контролу ризика по јавно здравље и здравље животиња на:

- ✓ сточном гробљу
- ✓ јами гробници
- ✓ на лицу места
- ✓ на одговарајуће израђеној ломачи

ИЗУЗЕЦИ

-закопавање, односно спаљивање на
лицу места-

- на начин да животиње немају приступ месту укопа или приступ пепелу,
- без угрожаваања здравља људи
- на начин којим се не угрожава животна средина (вода, ваздух, земљиште, биљке и животиње) и околина, односно места од посебног јавног интереса и којим се не узрокује бука, односно непријатни мириси

Пример сарадње

Афричка куга свиња - аеродроми

- НКЦ и Стручна група - прате ситуацију и предлажу мере
- Висок ризик за уношење вируса у РС гранични прелази и луке
- Отпад из авиона, храна у личном пртљагу путника и кухињски отпад са бродова
- Низ састанака са представницима МФ УЦ, УГП, МЗЖС, МГСИ и аеродома
- Отпад из авиона садржи и СПЖП – Категорија 1

Пример сарадње

Обратили смо се МЗЖС и добили
одговор:

1. да се прво уколни СПЖП из целокупне
количине отпада
2. остатак се као комерцијални отпад уклања
у складу са Законом о управљању отпадом

Пример сарадње

Аеродроми су склопили уговор са оператером
за сакупаљање СПЖП Категорије 1

Оператер је увео посебне процедуре за
поступак дезинфекције отпада који је дошао у
контакт са храном која може представљати
ризик за уношење вируса у РС

Урађена је категоризација осталог отпада која
ће бити испоручена овлашћеним оператерима

ХВАЛА НА ПАЖЊИ